

Luc Descamps
Dimitri Mortelmans

De
SurvivalKID
Echtscheiding

De SurvivalKID Echtscheiding

Luc Descamps

Dimitri Mortelmans

Met illustraties van Stieven Van der Poorten

Voor wie kopiëren wil:

U vindt dit boek goed en wenst er kopieën van te maken.

Besef dan:

- dat dit boek de vrucht is van intense arbeid: auteurs en uitgever hebben er heel wat geld en energie in gestoken;
- dat auteurs en uitgeverij van dit werk moeten bestaan;
- dat kopiëren zonder voorafgaande schriftelijke toestemming onwettig is.

©2017, Abimo

Abimo maakt deel uit van Pelckmans uitgevers nv

(www.pelckmansuitgevers.be, Brasschaatsteenweg 308,

2920 Kalmthout, België)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

Omslagbeeld: Stieven Van der Poorten

Redactie: Jan Vangansbeke

Tweede druk: mei 2017

D/2014/6699/11

ISBN 978 94 6234 173 9

NUR 210

abimo.be

uitgeverijabimo

INHOUD

Voorwoord	5
Inleiding	9
1. Help, mijn ouders gaan scheiden!	13
2. Een hitparade van redenen om te scheiden	17
3. Je bent niet alleen	31
4. Wat met de kinderen?	37
5. Welkom in Disneyland	53
6. In twee huizen wonen: niet altijd even makkelijk.	59
7. School	67
8. Mijn ouders zijn gescheiden. En dan?	73
9. Worden we nu arm?	81
10. Vechtscheidingen	85
11. Naar de rechtbank.	91
12. Papa en mama zijn onvervangbaar	99
13. Nog kinderen? Zie ik dat wel zitten?	109
14. Moet ik ook scheiden van mijn grootouders?	119
15. Noodkreten	125
Slotwoord.	134
Tips voor ouders, nieuwe partners en grootouders	135

VOORWOORD

Al meer dan tien jaar doe ik aan de universiteit onderzoeken naar echtscheidingen. Al meer dan tien jaar vullen we de Amerikaanse kennis aan met inzichten die de Vlaamse context in beeld brengen. Al meer dan tien jaar merk ik dat zowel de oorzaken als de gevolgen van twee scheidende partners heel divers gekleurd zijn en vooral, maar niet uitsluitend, moeilijk en pijnlijk zijn.

Maar weet je wat? In die tien jaar heb ik zelden een boek gezien dat voor kinderen en jongeren is geschreven. In die tien jaar zie ik vooral folders die aan ouders uitleggen wat een advocaat doet. Ik zie wetteksten verschijnen die kinderen beschermen en ouders wegwijs maken tijdens een scheiding. Maar een boek voor en op maat van kinderen en jongeren over hoe zij een echtscheiding bekijken en ervaren? Nee, dat bestaat niet. Zo'n boek moest dan ook dringend geschreven worden.

Luc Descamps en ik zijn als een duo gestart op een zonnig terras in Antwerpen, waar we onze blik lieten glijden over kinderen die van school naar huis trokken. Elk van die kinderen gaat naar een ander huis maar ook naar een ander thuis. 'Thuis-en' zijn er in vele maten en gewichten in onze wereld. 'Thuis-en' zijn er met vele mama's en papa's en ook met nieuwe

vriendinnen en vrienden van die mama's en papa's. 'Thuis-en' zijn er met broers en zussen maar ook met nieuwe broers en nieuwe zussen. 'Thuis-en' hebben oma's en opa's en ook die komen in allerlei maten en gewichten.

Maar hoeveel 'thuis-en' er ook zijn, er zijn momenten waarop die van vorm veranderen. Een kind of jongere van vandaag heeft niet zo'n grote kans om in een klassiek gezin met mama en papa op te groeien. Gezinnen en families veranderen. Ze doen dat steeds vaker, steeds sneller en worden steeds moeilijker. Vaak staan de kinderen en jongeren erbij en kijken ernaar. Dit boek wil in verwondering meekijken naar veranderingen in gezinnen. Vanaf het moment dat ouders zeggen: 'Ga even zitten, we moeten iets zeggen' tot 'Heb je de nieuwe vriend van mama al ontmoet?'

De Surviva!KID Echtscheiding kijkt met jou mee naar wat er allemaal gaande is als je ouders gaan scheiden. Hoe kom je het te weten? Waar ga je wonen? Hoe vaak moet je nu pendelen? Wat gebeurt er met je school? Wat zal er veranderen in je vrije tijd? Hoe moet het nu met je vrienden en vriendinnen? Of met oma en opa? Maar de vragen die je hebt rond echtscheidingen gaan veel verder. Een echtscheiding komt ook dicht op je lijf zitten. Wat als je mee moet naar de rechtbank? Wat doet zo'n rechter met jou? Wat als er een stiefmoeder bij jou komt wonen? Wordt Sneeuwwitje dan plots realiteit? En als die nieuwe partner van je mama of

papa kinderen meebrengt? Is je kamer dan nog veilig? Onderzoekers bestuderen echtscheidingen van een afstand. En wat ze zien, is niet altijd mooi en prettig. Ex-partners beleven een echtscheiding van binnenuit en wat zij ervaren en doen, is ook niet altijd mooi en prettig. Dit boek kijkt mee met jou, vanuit de ogen van de jongere, naar wat er rondom je heen gebeurt. En je zult zien: hier en daar, af en toe, leer je dat die nieuwe situatie niet alleen moeilijk is, maar ook nieuwe voordelen geeft. Je zult leren dat veranderende 'thuis-en' niet alleen maar onprettig, maar ook spannend en verrassend kunnen zijn.

Nee, dit is geen boek om te lachen. Nee, we willen je ook niet verdrietig maken. En ja, dit is een boek dat je misschien liever niet leest. Maar als je het leest, hopen we dat je je bij de laatste bladzijde minder alleen, verward of verdrietig voelt. Want scheiden, dat is niet jouw schuld! En na de scheiding is er een nieuw huis. Het is dan ook een beetje jouw taak om van dat nieuwe huis een nieuw thuis te maken.

Dimitri Mortelmans

INLEIDING

Soms zie je het al wekenlang of nog langer aankomen. Het gaat niet goed meer tussen je ouders. Je hoort ze ruziemaken als je in bed ligt, of – erger nog – ze maken gewoon ruzie wanneer jij erbij bent. Of misschien maken ze geen ruzie, maar zeggen ze weinig tegen elkaar en als ze al iets zeggen, is het een vervelende opmerking.

Maar het kan ook zijn dat je helemaal niets in de gaten hebt. Je denkt dat je deel uitmaakt van een gelukkig gezin, waarin alles op wieltjes loopt. Er is geen vuiltje aan de lucht.

Of je het nou zag aankomen als een dendurende trein, of komt het bericht als een donderslag bij heldere hemel: het resultaat is wel hetzelfde.

'Kom eens even, papa en mama moeten je wat vertellen.'
Als je dat hoort, kun je er donder op zeggen dat er iets ernstigs aan de hand is. In veel gevallen volgt dan het treurige bericht dat het niet meer botert tussen je ouders en kondigen ze aan dat ze uit elkaar gaan.

En daar sta je dan. Jij bent nog een kind en je ouders gaan uit elkaar. Hoe moet het nu verder? Wat gaat er nu met jou gebeuren? Want laten we eerlijk zijn: hoogstwaarschijnlijk heb jij helemaal geen ruzie met je papa of je mama. Je houdt van allebei je ouders en je vindt het vreselijk dat je voortaan niet meer bij hen allebei kunt wonen. En toch is dat hoe de volgende jaren van je leven er zullen uitzien.

Herken je dit? Hebben jouw ouders jou ook bij zich geroepen om je het al dan niet verrassende nieuws te melden? Heb je het er moeilijk mee of vind jij dat het best ook z'n voordelen heeft? In dit boekje gaan we samen na wat je allemaal overkomt. We gaan op zoek naar manieren om je wat lekkerder in je vel te voelen, terwijl je soms het gevoel hebt als een uitgerekte elastiek tussen je beide ouders in te hangen.

Welkom in de wereld van kinderen van gescheiden ouders!

Hier en daar zul je in dit boekje een kader met dit logo tegenkomen:

Het betekent dat de situaties in die kaders **niet verzonnen zijn, maar echt gebeurd**. De namen van de personen hebben we wel veranderd.

Deze kaders zijn niet altijd even leuk om te lezen, maar het gaat dan ook vaak om noodkreten van kinderen die de situatie thuis echt niet meer zien zitten.

Denk nu niet dat het in elke scheiding zo is, hoor! De kaders zijn voorbeelden van scheidingen waarin het echt vreselijk misloopt.

HOOFDSTUK 1

HELP, mijn ouders gaan scheiden!

Je kunt je afvragen wat erger is: zien aankomen dat je ouders vroeg of laat zullen scheiden of helemaal niets vermoeden tot ze je ineens met dat vreselijke bericht om de oren slaan. Geen van beide gevallen kun je een leuke ervaring noemen.

Mensen die verliefd zijn en besluiten te trouwen doen dat maar om één reden: ze houden van elkaar en willen dat hun hele leven blijven doen. Dat is in ieder geval hun plan. Maar in een mensenleven kan er zo veel gebeuren en je kunt nooit op alles voorbereid zijn of alles voorzien.

Soms is een van beiden zo druk bezig met het werk dat hij of zij het gezin een beetje vergeet. Voor je het weet wordt die persoon (nogal vaak is dat de vader)

een soort van vreemde in het gezin. Jullie spenderen veel te weinig tijd samen en je moeder vindt dat ze daarvoor niet getrouwd is.

Sommige moeders zijn zo druk in de weer met boodschappen doen, het huis netjes houden en daarbij vaak nog een beroep uitoefenen dat ze superzenuwachtig worden. Dat vinden de vaders dan weer helemaal niet leuk.

Het kan zijn dat een van je ouders wat te veel drinkt en dat het daardoor niet fijn meer is om samen te leven. En tja, ooit werden je ouders verliefd op elkaar, maar het kan gebeuren dat ze dat opnieuw doen: ze worden weer verliefd, maar dan wel... op iemand anders. Je kunt je voorstellen dat dit in een huwelijk geen gemakkelijke situatie is.

Of gewoon: de liefde is op. Het is voorbij. Je ouders haten elkaar niet, maar houden niet meer genoeg van elkaar om nog verder samen te leven.

Al deze redenen hebben niets met jou te maken. Je ouders hebben het gevoel dat ze het niet meer aankunnen om in hetzelfde huis te leven. Dus besluiten ze op een gegeven moment uit elkaar te gaan en te scheiden.

Als je het zag aankomen, heb je je misschien wat kunnen voorbereiden. Misschien vertellen je ouders je wel